

11sinif 32-soz-p49-3-maksad-ifadesine-bes-isaretin-son-ikisi - Set 1

1-) Dördüncü İşaret'te, karşılaştırmanın sadece mevcut şeyler arasında değil, hangi başka alanda da yapılabileceği belirtiliyor? (17 kelime)

Sadece fiilen var olanlar

2-) Metin bu prensibi İlâhî isim ve sıfatlara nasıl uygular? (11 kelime)

Aklen düşünülebilecek

3-) Bu hakikate metinde hangi şey şahit gösteriliyor? (11 kelime)

Kâinatın tamamı

4-) İlâhî isimlerin güzellikle vasfedilmesi, isimler hakkında nasıl bir anlayış kazandırır? (9 kelime)

Her bir

5-) Bu iki tecelli tarzından ilki hangi özelliklerle tanıtılıyor? (13 kelime)

Genel bir düzen

6-) Sebepler ve vasıtalar neden “perde” diye anılmıştır? (13 kelime)

Asıl tasarruf sahibini

7-) Padişah örneği, bu iki tasarruf şeklini anlamaya nasıl yardım ediyor? (19 kelime)

Bir yanda kurallarla ve

8-) Örnekte görünüşte memurlar iş yapıyor gibi olsa da asıl yetkinin padişaha ait kabul edilmesi, sebepler hakkında hangi dersi verir? (11 kelime)

Sebeplerin hakikî

9-) Bu doğrudan yöneliş, kuldan hangi ibadet tavrını ister? (10 kelime)

Yalnız Allah’a

10-) Sonuç olarak bu bölüm, insanı sebepler karşısında nasıl bir bilinçle yaşamaya çağırır? (15 kelime)

Sebepleri aşırı büyütmeden,

11sinif 32-soz-p49-3-maksad-ifadesine-bes-isaretin-son-ikisi - Set 2

1-) Dördüncü İşaret'in ana fikri kısaca nedir? (12 kelime)

Allah'ın isim ve

2-) Birçok mahiyette çok sayıda derece bulunması, niçin önemli bir ön bilgi sayılmıştır? (19 kelime)

Çünkü bu sayede İlâhî

3-) Bu düşünce İlâhî isim ve sıfatlara uygulanınca hangi sonuç çıkıyor? (14 kelime)

İnsan aklı, bunlar

4-) "En güzel isimler" ifadesi, isimlerin sıradan birer ad olmadığını nasıl hissettirir? (10 kelime)

Onların İlâhî

5-) Vâhidiyet sırrıyla olan tasarruf nasıl işler? (11 kelime)

Genel kanunlar

6-) İkinci tecelli türünde neden hususî teveccüh vurgulanıyor? (13 kelime)

Çünkü kul ile

7-) Padişah misaliyle "genel kanun" neye benzetilmiştir? (8 kelime)

Memurlar ve

8-) Hükümdarın memurları devreye sokmadan yaptığı iyilikler niçin daha özel sayılır? (11 kelime)

Çünkü doğrudan

9-) Metne göre bu yöneliş sadece düşüncede mi kalmalıdır, yoksa bir görev de doğurur mu? (11 kelime)

Bir görev

10-) Bu iki işaret birlikte düşünüldüğünde, üstünlük bildiren ifadelerin asıl mesajı nedir? (17 kelime)

Allah'ın isim ve sıfatlarının

11sinif 32-soz-p49-3-maksad-ifadesine-bes-isaretin-son-ikisi - Set 3

1-) Dördüncü İşaret'te "fiilen var olanlar" ile "zihinde tasarlananlar" birlikte anılınca nasıl bir düşünce alanı açılıyor? (13 kelime)

Karşılaştırmanın yalnız görülen

2-) Metne göre karşılaştırma neden sadece mevcut varlıklarla sınırlı tutulmamıştır? (14 kelime)
Çünkü akıl, var

3-) İlâhî isimlerin "en güzel isimler" diye anılması ne tür bir vurgu taşır? (11 kelime)
Sıradan bir

4-) Kâinatın bu hakikate şahit olması, imanî açıdan nasıl bir yöntem sunar? (10 kelime)
Varlık âlemine

5-) Sebepler perdesi altında tasarrufun bulunması, rububiyet açısından neyi gösterir? (8 kelime)
İlâhî saltanatın

6-) Ehadiyet sırrında görülen tasarrufun öne çıkan özelliği nedir? (8 kelime)
Ferdî, yakın

7-) Özel ihsanın daha güzel görülmesi, onun hangi yönünden kaynaklanır? (10 kelime)
Vasıtasız oluşu

8-) Örnekte iki türlü icraatın bulunması hangi farkı sezdirir? (13 kelime)
Birinin resmî ve

9-) Son cümledeki üstünlük ifadelerinin bu manaya bakması ne demektir? (15 kelime)
O sözlerin, Allah'ın

11sinif 32-soz-p49-3-maksad-ifadesine-bes-isaretin-son-ikisi - Set 4

1-) Dördüncü İşaret'teki açıklamaya göre, bir şeyin farklı derecelere sahip olması neyi mümkün kılar? (14 kelime)
O şey hakkında

2-) Cenab-ı Hakk'ın bu mümkün dereceler içindeki yeri nasıl anlatılıyor? (14 kelime)
Tasavvur edilebilen bütün

3-) Bu hakikatin delili olarak sadece bir kısmı değil de bütün kâinatın gösterilmesi neyi kuvvetlendirir? (14 kelime)
Meselenin dar bir

4-) Beşinci İşaret'te sözü edilen üstünlük ifadesi, Allah ile yaratılmışlar arasında mı kuruluyor? (15 kelime)
Hayır, doğrudan Allah

5-) İkinci tecelli daha çok hangi tecrübede fark edilir? (12 kelime)
Kulun Rabbine şahsî

6-) Metne göre doğrudan olan ihsan ve icadın daha büyük ve daha güzel sayılmasının sebebi nedir? (12 kelime)
Çünkü onda perde

7-) Padişah örneğindeki iki icraat tarzı, Allah'ın fiillerini anlamada nasıl bir kolaylık sağlar? (10 kelime)
Soyut bir

8-) Metinde "kalpte bırakılan özel telefon" benzetmesi neyi anlatır? (14 kelime)
Kulun sebeplere takılmadan

9-) Buradaki özel kulluk çağrısı, insanın yönünü nereden nereye çevirmeyi hedefler? (8 kelime)
Eşyadan ve

11sinif 32-soz-p49-3-maksad-ifadesine-bes-isaretin-son-ikisi - Set 5

1-) Dördüncü İşaret'te, karşılaştırmanın "imkânî" ve "farazî" olanlar içinde de yapılabileceği söylenince ne anlaşılır? (12 kelime)

Gerçekte gözle görmediğimiz

2-) "Mahiyetlerde mertebeler bulunur" ifadesi neyi anlatmak için kullanılmıştır? (12 kelime)
Bir şeyin tek

3-) Kâinatın kemalleri burada sadece güzellik unsuru olarak mı geçiyor, yoksa başka bir işlevi de var mı? (12 kelime)

Sadece güzellik örneği

4-) Beşinci İşaret'e göre burada yapılan karşılaştırma neden mahlûkatla Allah arasında değildir? (17 kelime)

Çünkü asıl mesele, Allah'ın

5-) İlk tecelli türünde neden umumî kanun vurgulanıyor? (11 kelime)

Çünkü kâinattaki

6-) Metinde sebeplerin perde yapılması hangi hakikati gölgeleyebilir? (10 kelime)

Nimeti ve

7-) Padişah misalinde "veli bir padişah" tarzındaki anlatımın maksadı nedir? (13 kelime)

Hükümdarın işin içinde

8-) Kulun kalbindeki özel irtibatın amacı nedir? (9 kelime)

Kulu kâinata

9-) Bu yönelişin ibadet dilindeki karşılığı nedir? (9 kelime)

Kulluğu yalnız

11sinif 32-soz-p49-3-maksad-ifadesine-bes-isaretin-son-ikisi - Set 6

1-) Dördüncü İşaret'te anlatılan mesele, Allah'ın isim ve sıfatları hakkında hangi temel hükme varır? (11 kelime)

Onların düşünölebilecek

2-) "Bütün kâinat buna şahittir" sözü, bilgi kaynağı olarak neye işaret eder? (11 kelime)

Evrenin düzeni,

3-) Allah'ın bu mertebelerin en üstününde olması, eksiklik ihtimaline nasıl cevap verir? (9 kelime)

Allah'ta noksanlık

4-) Vâhidiyet ile ehadiyet arasındaki temel farkı bir cümleyle açıkla. (15 kelime)

Birinde ilâhî fiiller

5-) Vâhidiyet sırrında görölen tasarrufun öne çıkan özelliğı nedir? (8 kelime)

Kapsayıcı, düzenli

6-) Padişah örneğinde memurların sadece perde kabul edilmesi neyi anlatmak içindir? (11 kelime)

Gerçek icra

7-) Padişah örneğı, sebeplerin hakikatteki yerini nasıl açıklar? (12 kelime)

Onları bağımsız güçler

8-) Verilen ayet parçasının burada kullanılma amacı nedir? (10 kelime)

Kulluğun ve

9-) Burada özel kullukla yükümlü kılınmak, insanın manevi sorumluluğı açısından ne ifade eder? (16 kelime)

Allah'a yalnızca bilgi düzeyinde

CEVAP ANAHTARI

11sinif 32-soz-p49-3-maksad-ifadesine-bes-isaretin-son-ikisi - Set 1 -

CEVAPLAR

1-) Dördüncü İşaret'te, karşılaştırmanın sadece mevcut şeyler arasında değil, hangi başka alanda da yapılabileceği belirtiliyor?

Sadece fiilen var olanlar arasında değil, mümkün görülen ve zihinde tasarlanan şeyler arasında da yapılabileceği ifade ediliyor.

2-) Metin bu prensibi İlâhî isim ve sıfatlara nasıl uygular?

Aklen düşünülebilecek bütün derece basamaklarının Allah'ta en eksiksiz şekilde bulunduğunu söyler.

3-) Bu hakikate metinde hangi şey şahit gösteriliyor?

Kâinatın tamamı ve onda görülen bütün kemal yönleri buna delil sayılıyor.

4-) İlâhî isimlerin güzellikle vasfedilmesi, isimler hakkında nasıl bir anlayış kazandırır?

Her bir ismin kemal, hikmet ve güzellik taşıdığını düşündürür.

5-) Bu iki tecelli tarzından ilki hangi özelliklerle tanıtılıyor?

Genel bir düzen içinde, sebepler ve vasıtalar perdesi arkasında gerçekleşen icraat olarak tanıtılıyor.

6-) Sebepler ve vasıtalar neden "perde" diye anılmıştır?

Asıl tasarruf sahibini gizler gibi göründükleri, fakat gerçekte sadece aracı konumunda oldukları için.

7-) Padişah örneği, bu iki tasarruf şeklini anlamaya nasıl yardım ediyor?

Bir yanda kurallarla ve görevliler üzerinden yürüyen genel idareyi, öte yanda hükümdarın bizzat yaptığı özel lütufları göstererek farkı somutlaştırıyor.

8-) Örnekte görünüşte memurlar iş yapıyor gibi olsa da asıl yetkinin padişaha ait kabul edilmesi, sebepler hakkında hangi dersi verir?

Sebeplerin hakikî müessir değil, İlâhî iradenin önünde birer vasıta olduğunu öğretir.

9-) Bu doğrudan yöneliş, kuldan hangi ibadet tavrını ister?

Yalnız Allah'a kulluk etmeyi ve yardımı yalnız O'ndan dilemeyi gerektirir.

10-) Sonuç olarak bu bölüm, insanı sebepler karşısında nasıl bir bilinçle yaşamaya çağırır?

Sebepleri aşırı büyütmeden, her şeyin arkasında doğrudan Allah'ın rahmet ve kudretini görme bilinciyle yaşamaya çağırır.

11sinif 32-soz-p49-3-maksad-ifadesine-bes-isaretin-son-ikisi - Set 2 -

CEVAPLAR

1-) Dördüncü İşaret'in ana fikri kısaca nedir?

Allah'ın isim ve sıfatlarında düşünölebilecek bütün mertebelerin en mükemmelinin O'nda bulunduğunu anlatmaktır.

2-) Birçok mahiyette çok sayıda derece bulunması, niçin önemli bir ön bilgi sayılmıştır?

Çünkü bu sayede İlâhî isim ve sıfatların da tek seviyeli değil, kemal bakımından en üst noktaya nisbet edilebileceği açıklanır.

3-) Bu düşünce İlâhî isim ve sıfatlara uygulanınca hangi sonuç çıkıyor?

İnsan akli, bunlar için de sayısız derece tasavvur edebilir; fakat Allah hepsinin en üstündedir.

4-) "En güzel isimler" ifadesi, isimlerin sıradan birer ad olmadığını nasıl hissettirir?

Onların İlâhî kemal ve güzelliikleri bildiren yüce sıfatlar olduğunu hissettirir.

5-) Vâhidiyet sırrıyla olan tasarruf nasıl işler?

Genel kanunlar çerçevesinde ve sebeplerin görünür olduğu bir düzen içinde işler.

6-) İkinci tecelli türünde neden hususî teveccüh vurgulanıyor?

Çünkü kul ile Allah arasındaki doğrudan ilişki ve özel ihsan ön plana çıkarılıyor.

7-) Padişah misaliyle "genel kanun" neye benzetilmiştir?

Memurlar ve kumandanlar üzerinden yürüyen resmî idareye benzetilmiştir.

8-) Hükümdarın memurları devreye sokmadan yaptığı iyilikler niçin daha özel sayılır?

Çünkü doğrudan onun şahsından geldiği açıkça görülür ve aradaki perde kalkar.

9-) Metne göre bu yöneliş sadece düşüncede mi kalmalıdır, yoksa bir görev de doğurur mu?

Bir görev doğurur; kul özel bir kulluk şuuru ile Allah'a yönelmelidir.

10-) Bu iki işaret birlikte düşünöldüğünde, üstünlük bildiren ifadelerin asıl mesajı nedir?

Allah'ın isim ve sıfatlarının mutlak kemalde olduğunu ve kulun da sebeplerin ötesinde doğrudan O'na yönelmesi gerektiğini öğretmesidir.

11sinif 32-soz-p49-3-maksad-ifadesine-bes-isaretin-son-ikisi - Set 3 -

CEVAPLAR

1-) Dördüncü İşaret'te "fiilen var olanlar" ile "zihinde tasarlananlar" birlikte anılınca nasıl bir düşünce alanı açılıyor?

Karşılaştırmanın yalnız görülen âlemle sınırlı olmadığını, aklın mümkün gördüğü dereceleri de kapsadığını gösteriyor.

2-) Metne göre karşılaştırma neden sadece mevcut varlıklarla sınırlı tutulmamıştır?

Çünkü akıl, var olanlarla beraber mümkün ve tasavvur edilen dereceler arasında da değerlendirme yapabilir.

3-) İlâhî isimlerin "en güzel isimler" diye anılması ne tür bir vurgu taşır?

Sıradan bir iyiliği değil, kemalin zirvesini ifade eden bir vurgu taşır.

4-) Kâinatın bu hakikate şahit olması, imanî açıdan nasıl bir yöntem sunar?

Varlık âlemine bakarak Allah'ın isim ve sıfatlarını tanıma yöntemini sunar.

5-) Sebepler perdesi altında tasarrufun bulunması, rububiyet açısından neyi gösterir?

İlâhî saltanatın heybetini ve kâinattaki düzenli idareyi gösterir.

6-) Ehadiyet sırrında görülen tasarrufun öne çıkan özelliği nedir?

Ferdî, yakın ve aracısız bir yöneliş olarak hissedilmesidir.

7-) Özel ihsanın daha güzel görülmesi, onun hangi yönünden kaynaklanır?

Vasıtasız oluşu ve ilginin doğrudan hükümdardan geldiğinin açıkça anlaşılmasından kaynaklanır.

8-) Örnekte iki türlü icraatın bulunması hangi farkı sezdirir?

Birinin resmî ve genel işleyiş, diğerinin ise özel ve doğrudan lütuf olduğunu sezdirir.

9-) Son cümledeki üstünlük ifadelerinin bu manaya bakması ne demektir?

O sözlerin, Allah'ın doğrudan tecelli eden rahmet ve kudretinin daha yüce oluşunu da anlattığı demektir.

11sinif 32-soz-p49-3-maksad-ifadesine-bes-isaretin-son-ikisi - Set 4 -

CEVAPLAR

1-) Dördüncü İşaret'teki açıklamaya göre, bir şeyin farklı derecelere sahip olması neyi mümkün kılar? O şey hakkında daha iyi, daha güzel ve daha mükemmel seviyelerin düşünülmesini mümkün kılar.

2-) Cenab-ı Hakk'ın bu mümkün dereceler içindeki yeri nasıl anlatılıyor?

Tasavvur edilebilen bütün derecelerin en tam, en güzel ve en yüksek noktasında bulunduğu bildiriliyor.

3-) Bu hakikatin delili olarak sadece bir kısmı değil de bütün kâinatın gösterilmesi neyi kuvvetlendirir? Meselenin dar bir alana değil, her tarafa yayılan kapsamlı bir hakikat olduğuna işaret eder.

4-) Beşinci İşaret'te sözü edilen üstünlük ifadesi, Allah ile yaratılmışlar arasında mı kuruluyor?

Hayır, doğrudan Allah ile mahlûkat arasında değil; İlâhî tasarrufun iki farklı tecelli tarzı arasında kuruluyor.

5-) İkinci tecelli daha çok hangi tecrübede fark edilir?

Kulun Rabbine şahsî dua, ibadet ve içten yönelişinde daha belirgin fark edilir.

6-) Metne göre doğrudan olan ihsan ve icadın daha büyük ve daha güzel sayılmasının sebebi nedir?

Çünkü onda perde yoktur; İlâhî yakınlık ve özel teveccüh daha açık görünür.

7-) Padişah örneğindeki iki icraat tarzı, Allah'ın fiillerini anlamada nasıl bir kolaylık sağlar?

Soyut bir meseleyi günlük hayatta anlaşılır bir temsil üzerinden kavratır.

8-) Metinde "kalpte bırakılan özel telefon" benzetmesi neyi anlatır?

Kulun sebeplere takılmadan Rabbine doğrudan yönelme imkânını ve dua-ibadet yoluyla kurduğu yakın irtibatı anlatır.

9-) Buradaki özel kulluk çağrısı, insanın yönünü nereden nereye çevirmeyi hedefler?

Eşyadan ve sebeplerden alıp doğrudan Allah'a çevirmeyi hedefler.

11sinif 32-soz-p49-3-maksad-ifadesine-bes-isaretin-son-ikisi - Set 5 -

CEVAPLAR

1-) Dördüncü İşaret'te, karşılaştırmanın "imkânî" ve "farazî" olanlar içinde de yapılabileceği söylenince ne anlaşılır?

Gerçekte gözle görmediğimiz ama aklen düşünülebilen mertebeler arasında da değerlendirme yapılabileceği anlaşılır.

2-) "Mahiyetlerde mertebeler bulunur" ifadesi neyi anlatmak için kullanılmıştır?

Bir şeyin tek seviyeli olmadığını, farklı üstünlük basamakları taşıyabildiğini anlatmak için kullanılmıştır.

3-) Kâinatın kemalleri burada sadece güzellik unsuru olarak mı geçiyor, yoksa başka bir işlevi de var mı?

Sadece güzellik örneği değil, bu hakikati doğrulayan bir şahitlik görevi de görüyor.

4-) Beşinci İşaret'e göre burada yapılan karşılaştırma neden mahlûkatla Allah arasında değildir?

Çünkü asıl mesele, Allah'ın fiillerinin iki ayrı görünüş tarzını ayırt etmektir; yaratılmışlarla O'nu aynı düzleme koymak değildir.

5-) İlk tecelli türünde neden umumî kanun vurgulanıyor?

Çünkü kâinattaki işleyişin düzenli, yaygın ve sebepler üzerinden görünen yönü anlatılıyor.

6-) Metinde sebeplerin perde yapılması hangi hakikati gölgeleyebilir?

Nimeti ve tasarrufu verenin aslında yalnız Allah olduğu gerçeğini gölgeleyebilir.

7-) Padişah misalinde "veli bir padişah" tarzındaki anlatımın maksadı nedir?

Hükümdarın işin içinde bizzat etkili olduğunu ve görünürdeki görevlilerin yalnız aracı sayıldığını anlatmaktır.

8-) Kulun kalbindeki özel irtibatın amacı nedir?

Kulu kâinata ve sebeplere takılı bırakmayıp doğrudan Rabbine çevirmektir.

9-) Bu yönelişin ibadet dilindeki karşılığı nedir?

Kulluğu yalnız Allah'a sunmak ve desteği yalnız O'ndan istemektir.

11sinif 32-soz-p49-3-maksad-ifadesine-bes-isaretin-son-ikisi - Set 6 -

CEVAPLAR

- 1-) Dördüncü İşaret'te anlatılan mesele, Allah'ın isim ve sıfatları hakkında hangi temel hükme varır? Onların düşünölebilecek bütün kemal derecelerinin en yüksek noktasında bulunduğu hükmüne varır.
- 2-) "Bütün kâinat buna şahittir" sözü, bilgi kaynağı olarak neye işaret eder? Evrenin düzeni, güzelliğı ve taşıdığı kemaller üzerinden bir delillendirmeye işaret eder.
- 3-) Allah'ın bu mertebelerin en üstününde olması, eksiklik ihtimaline nasıl cevap verir? Allah'ta noksanlık düşünölemeyeceğini, mutlak kemalin O'na ait olduğunu bildirir.
- 4-) Vâhidiyet ile ehadiyet arasındaki temel farkı bir cümleyle açıkla. Birinde İlâhî fiiller genel düzen ve sebeplerle görünür, diğesinde ise kul doğrudan İlâhî yakınlığı hisseder.
- 5-) Vâhidiyet sırrında görölen tasarrufun öne çıkan özelliğı nedir? Kapsayıcı, düzenli ve sebeplerle perdelenmiş bir icraat olmasıdır.
- 6-) Padişah örneğinde memurların sadece perde kabul edilmesi neyi anlatmak içindir? Gerçek icra gücünün hükümdarda olduğunu, aradakilerin asıl fail olmadığını anlatmak içindir.
- 7-) Padişah örneğı, sebeplerin hakikatteki yerini nasıl açıklar? Onları bağımsız güçler olarak değil, asıl iradenin önünde görönen araçlar olarak açıklar.
- 8-) Verilen ayet parçasının burada kullanılma amacı nedir? Kulluğun ve yardım istemenin yalnız Allah'a yöneltilmesi gerektiğini göstermek içindir.
- 9-) Burada özel kullukla yükümlü kılınmak, insanın manevi sorumluluğı açısından ne ifade eder? Allah'a yalnızca bilgi düzeyinde değil, ibadet ve yardım isteme bakımından da doğrudan bağlanma sorumluluğunu ifade eder.